

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput I. Charitatis definitio, objectum, præstantia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

unicuique secundum opera eius. Et vitam quidem eternam promittit iis qui, secundum patientiam boni operis, gloriam, & honorem, & incorruptionem querunt; non iis qui operarii sunt iniquitatis: quoniam tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum. Rom. 2.

62 Præsumptionis species quædam est tentatio Dei, cujus maia consistit in temeraria expectatione insolite seu extraordinaria providentiæ Dei, vel exploratione potentiæ, sapientiæ, veracitatis, aliorumve attributorum ipsius.

63 Duplex est, explicita & implicita. Explicitè Deum tentat, qui à Deo petit miracula, seu extraordinarium providentiæ modum, absque speciali circa hoc divinæ voluntatis signo, v. g. qui se exponit gravi mortis periculo, confidens quod ipsum Deus miraculosè liberabit. Quod ne faceret Apostolus, fugit, ut Augustinus dicit 22. contra Faustum: *Paulus fugit, non quasi non credendo in Deum, sed ne Deum tentaret, si fugere nolisset: cum sic fugere, fu-*

gundoque persecutorem evadere potuisset. Beata verò *Agatha* idè medicinam recusavit, quia experta erat divinam ergà se benevolentiam, ut vel infirmitates non pateretur, pro quibus corporali medicinâ indigeret, vel statim sentiret divinæ sanationis effectum, ait S. Thomas 2. 2. q. 97. a. 2.

Implicitè seu interpretativè tentat Deum, 64 qui, licet à Deo miracula formaliter non petat, absque iusta tamen necessitate petit, vel facere aggreditur, quod ex se miraculum poicit. S. Thomas ibidem ad 2. exemplificans in eo, qui ante orationem animam suam non preparat, dimittendo siquid adversus aliquem habet, vel alias ad devotionem se non disponendo. Quia dum non facit quod in se est, ut exaudiatur à Deo, quasi interpretativè tentat Deum.

Dixi absque iusta necessitate. Neque enim 65 Apostoli Deum tentarunt, dum petierunt à Domino, ut in nomine Jesu Christi fierent signa, ut dicitur Act. 4. Hoc enim petierunt, ad hoc quod virtus Christi infidelibus manifestaretur. S. Thomas ibidem in c.

LIBER QUARTUS.

AMOR CHARITATIVUS.

Divinorum donorum divinissimum est charitatis amor, quo nihil in tota domo Dei pretiosius, nihil præstantius, nihil sublimius. Divinorum charissimum charitas optimum est, donum super omne donum. O pretiolam margaritam, quam qui invenit homo, vendit omnia quæ habet, & emit eam! O thesaurum præstantissimum, quem qui possidet, etiamsi aliis omnibus careat, dives est; & quo si careat, etiamsi alia omnia possideat, pauper est! Si enim dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. Hic fons proprius, cujus non est particeps alienus. Hæc vestis nuptialis, quam qui in nuptiis non habet, mittitur in tenebras exteriores. Hoc operimentum, quo omnis peccatorum multitudo operitur. Hæc sacra unctio, quæ docet nos de omnibus. Hic ignis, quem Salvator de cælo venit mittere in terram, & quid vult, nisi ut ardeat? Hoc donum non solum in se pretiosum, sed & aliorum omnium pretium. Hic sicut Sanctuarii, quo omnia ponderantur, de quo in Levitico: *Omnis estimatio sicut Sanctuarii ponderabitur.* Quid enim scientia, quid eloquentia, quid oratio, quid jejunium, quid eleemosyna, quid aliud quodcumque opus sine charitate? Hoc igitur cura, hoc præ aliis omnibus satage, ut isto sicut non careas, ut hoc dilectionis thesauro abundes,

Tom. II.

ut hæc margaritâ locupleteris, id est ut Deum charitate ames. Vacuum namque & otiosum tempus omne, quod in hoc non impenditur; vacuum, & absque fructu omne opus, quod ab hoc & ad hoc non dirigitur. Aridum omne cor, quod hoc fonte non irrigatur. Quo nos irrigare dignetur ipse Amor, & amoris Dator & Præceptor, & super omnes ardentissimus Amator noster Jesus Christus, cui cum Patre, & Spiritu sancto amor, honor, & gloria in læcula sæculorum. Amen.

CAPUT I.

Charitatis definitio, objectum, præstantia.

Charitas est virtus infusa à Deo, quæ Deus propter se diligitur, & proximus propter Deum. Communis est definitio, cum qua coincidit ea quam Augustinus tradit lib. 3. de doctr. Christ. c. 10. *Charitatem voco motum animi ad fruendum Deo propter seipsum, & proximo propter Deum.*

Objectum itaque materiale charitatis primarium est Deus; secundarium proximus. Quo nomine nos ipsi comprehendimur: quia proximus quisque sibi. Comprehenditur & quicumque nobiscum capax est gratiæ & gloriæ.

Formale charitatis objectum est Deus, 3

Ec

quatenus summè in se bonus & perfectus, fonsque omnis bonitatis & perfectionis. Et bonitatis quidem nomine quæcumque divina perfectio intelligitur, si sermo sit de charitate generaliter dicta; sed si sermo sit de charitate præfilius accepta, prout ab aliis virtutibus theologis ex parte objecti formalis distincta, intelligitur bonitas infinita in omni genere entis & boni, quatenus scilicet omnem in se complectitur bonitatem, omnem excellentiam, omnem delectabilitatem, omnem perfectionem, secundum ea quæ dixi to. 1. l. 8. n. 598.

- 4 Atque hinc perspicua est excellentia charitatis, tanta, ut à sanctis Doctoribus merito vocetur *regina virtutum*. A Discipulo quem diligebat Jesus, *plenitudo legis*. A Gregorio Magno l. 6. in Psal. 60. *mater & custodia omnium bonorum*. A Doctore charitatis Augustino serm. 42. de temp. *decus sanguinis Christi*. Tr. 2. in epist. Joan. *margarita Evangelica*. Lib. 2. contra Julian. c.... *supereminantissimum donum*.

CAPUT II.

Charitatis supernaturalitas.

- 5 Charitatem esse donum supernaturale, constat ex ipsius definitione, *virtus infusa à Deo*, & ex iis quæ dixi to. 1. l. 9. c. 15. & seqq.

- 6 Quia verò de entibus supernaturalibus, charitatisque & aliorum actuum supernaturalitate frequentissima est apud Theologos mentio; in quo verò sita sit eorum supernaturalitas, adeò obscurum est, ut duos vix Theologos invenias eodem id modo explicantes; ad claram brevemque difficultatis istius explanationem sequentia observari possunt.

- 7 Primò, non omne illud supernaturale esse, quod superat exigentiam istius vel illius creaturæ particularis, in genere causæ materialis & efficientis. Quandoquidem ens supernaturale, ex communi Theologorum Philosophorumque Christianorum sensu, illud solum est, quod est supra naturalem facultatem creaturarum omnium, atque hoc sensu supra totam naturam creatam.

- 8 Secundò, sicut dantur quatuor causarum genera, scilicet efficiens, formalis, materialis, & finalis; sic considerari potest quadruplex supernaturalitas, videlicet in genere causæ efficientis, in genere causæ formalis, in genere causæ materialis, in genere causæ finalis.

- 9 Tertiò, supernaturale esse, illud omne, quod excedit totam naturam creatam, sive omnem facultatem naturalem creaturæ, secundum genus causæ, ad quod comparatur. Cum iste entis supernaturalis conceptus clarè explicet notionem ipsius, communi Theologorum Philosophorumque sensu recep-

tam; nec appareat quomodo melius explicari queat hoc quod dici solet, *supernaturale esse, quod superat facultatem totius naturæ creatæ*, nisi faciendo comparisonem ad diversa causarum genera, ita ut illud supernaturale sit in genere causæ efficientis, quod eo in genere superat vires naturales omnium creaturarum; in genere causæ materialis, quod per nullius creaturæ facultatem naturalem recipi potest in subiecto, respectu cuius supernaturale dicitur; in genere causæ formalis, quod per nullius creaturæ facultatem naturalem informare potest tale vel tale subiectum; in genere causæ finalis, quod respicit finem nullius creaturæ viribus naturalibus attingibilem.

Quartò, charitatem habitualementem, actualementem ex habituali procedentem, supernaturalem esse, tam in genere causæ efficientis, quam materialis & formalis: utpote inseparabiliter conjunctam cum gratia sanctificante, quæ secundum tria illa causarum genera, tam superat vires omnis creaturæ, quam unio hypostatica. Quam Cyrillus noster Alexandrinus in Concilio Ephesino absolute pronuntiat supernaturalem.

Charitas verò actualis, amplè & generaliter accepta, quæque nec procedit ex habitu charitatis, nec inseparabiliter conjuncta est cum gratia sanctificante, supernaturalis non est simpliciter & absolute, sed respectivè dumtaxat ad statum naturæ corruptæ, in quo donum est gratiæ actualis, sine quo nullus homo, in statu illo, Deum diligere potest finaliter propter se, ut pluribus demonstravi to. 1. l. 9.

An verò homo, in statu naturæ integræ, vel etiam Angelus, absque gratia actuali, Deum finaliter propter se diligere potuisset? Alii affirmant, alii negant, aientes, creaturam omnem rationalem, sibi relictam, finaliter reflecti ad seipsam, sive ad proprium bonum privatum, velut ad finem suum. Quod licet verum sit de natura corrupta, rationem non video quæ id demonstret de natura integræ.

CAPUT III.

Charitatis actus, seu affectus, & non solum effectus, omnibus ratione mentibus necessariis est necessitate mediæ ad salutem.

Charitatis actum, seu affectum, adultis peccatoribus necessitate mediæ necessarium esse ad justificationem, etiam per Sacramenta Baptismi & Poenitentiae consequendam, agendo de Sacramentis Baptismi & Poenitentiae, multifariam multisque modis probamus. 1º. ex sacris oraculis. 2º. ex communi traditione Sanctorum veterum ac novissimorum. 3º. ex Scholasticorum Principibus, Magistro Sententiarum, Alensi, S. Thoma, S. Bonaventura, Baconio nostro,